

ת"פ (חיפה) 42808-01-24 - מדינת ישראל נ' אשר אלקיים,

ת"פ (חיפה) 42808-01-24 - מדינת ישראל נ' אשר אלקיים, מחוזי חיפה

ת"פ (חיפה) 42808-01-24

מדינת ישראל

נגד

אשר אלקיים, (עצור בפיקוח)

בית המשפט המחוזי בחיפה

[08.10.2024]

לפני כבוד השופט אמיר טובי, שופט בכיר

ב"כ המאשימה - עו"ד אביבית קבדה

ב"כ הנאשם - עו"ד יוני דדון

גזר דין

ההליך וכתב האישום

1. הנאשם הורשע על סמך הודאתו, שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג - 1973 (להלן: "פקודת הסמים") ונטילת חשמל לפי סעיף 400 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").

הודאת הנאשם ניתנה לאחר שכתב האישום תוקן במסגרת הסדר הטיעון אשר לא כלל הסכמה עונשית. נקבע כי לעניין העונש יטען כל צד את טעינותיו באופן חופשי.

2. בכתב האישום המתוקן (להלן: "כתב האישום") נאמר כי בתאריך 5.12.2022 שכר הנאשם שתי דירות בבית דו קומתי בקרית ים לתקופה של שנה (להלן: "הדירות"). ביום 4.12.2023 האריך הנאשם את תקופת השכירות בשנה נוספת. הנאשם שכר את הדירות תמורת דמי שכירות בסך ₪ 4,500 לכל דירה, ועל מנת שישמשו עבורו מעבדה לגידול והפקת סם מסוכן מסוג קנבוס.

3. לצורך גידול הסם, צייד הנאשם את הדירות בכלים שונים, לרבות מזגנים ניידים, שנאים, מאווררים, משאבי מים, מנורות ועוד כהנה. כל זאת ללא היתר וללא רישיון ושלא לצריכה עצמית. כן החזיק הנאשם בדירות מיכלים שונים של חומרי דישון לצורך גידול הקנבוס.

4. בהמשך לאמור, החל מחודש אוקטובר 2023 ועד ליום 2.1.2024, גידל והחזיק הנאשם בדירות סם מסוכן מסוג קנבוס, שלא לצריכה עצמית, ללא היתר וללא רישיון מאת המנהל.
- בתאריך 2.1.2024 החזיק הנאשם בדירות מאות שתילים של קנבוס אותם גידל כאמור, במשקל כולל של 259.36 ק"ג נטו, ללא היתר וללא רישיון מאת המנהל ושלא לצריכתו העצמית.
5. לצורך גידול הקנבוס, חיבר הנאשם את הבית למתקני חברת החשמל בחיבור ישיר שלא דרך מונה החשמל, באופן שעקף את החיבור התקני של חברת החשמל, וזאת בעלות כוללת של לא פחות מ- 48,824 ₪. בכך, נטל הנאשם וצרך חשמל שלא היה זכאי לו, במזיד ובמרמה, תוך יצירת סיכון בטיחותי.
6. לאחר הרשעתו של הנאשם, נעתרתי לבקשת סנגורו והוריתי על עריכת תסקיר בעניינו מטעם שירות המבחן, בטרם שמיעת טיעוני הצדדים לעונש. זאת בשים לב לכך שמדובר בנאשם יליד 1962 שלחובתו הרשעה אחת בלבד ולדברי סנגורו מצבו הרפואי מורכב.
- תסקיר שירות המבחן
7. בתסקיר שירות המבחן מיום 26.9.2024 נאמר כי הנאשם בן 62 גרוש ואב לשני ילדים בגירים, הנתון במעצר בית בבית בת זוגו בחיפה מזה כשמונה חודשים. מגיל צעיר הוא נשלח לפנימיות ובהגיעו לבגרות התגייס לשירות צבאי אותו השלים.
- הנאשם תיאר שימוש מוגבר בקנביס החל משנת 2017, לצורך בריחה מהתמודדות עם תחושות מצוקה וחוסר בטחון בשל מצב כלכלי דחוק. לדבריו, הוא הפסיק את השימוש בנסיבות מעצרו הנוכחי, ומאז שומר על ניקיון. שירות המבחן ציין כי הנאשם הופנה עד כה לביצוע 7 בדיקות שתן בין החודשים מאי - ספטמבר 2024 ובכולן נמצא נקי משרידי סם. בהתייחס למצבו הרפואי, ציין שירות המבחן כי ממסמכים שונים שהוצגו בפניו עולה כי הנאשם מאובחן עם יתר לחץ דם וסכרת מאוזנת ומי שעבר שלושה צנתורים וכיום מטופל תרופתית.
8. מעיון בגליון רישומו הפלילי, עולה כי לחובתו של הנאשם הרשעה אחת משנת 2017 מבית משפט שלום, בעבירת סיוע לגידול, ייצור והכנת סמים מסוכנים, בגינה נדון למאסר בן 6 חודשים שרוצה בעבודות שירות. בהתייחס לעבירות בהן הורשע בתיק דנא, קיבל הנאשם אחריות מלאה על מעשיו תוך שציין כי ביצע את העבירות כמוצא להתמודדות עם חובותיו על רקע המשבר הכלכלי אליו נקלע.

9. הנאשם שולב בקבוצה לעוברי חוק מתחום הסמים שאינם מכורים והגיע באופן קבוע לכלל מפגשי הקבוצה, שיתף פעולה באופן מלא, ונחווה כגורם חיובי בקבוצה. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מגלה נכונות ויכולת להימצא בהליך שיקומי, גם אם הוא מתקשה להצביע על נזקקות טיפולית כלשהי בשלב זה. עוד צוין כי הנאשם הביע אמביוולנטיות ביחס להמשך השתתפותו בקבוצה, בעיקר לאור המרחק הפיזי, וניכר כי הוא מתקשה לבטא את הצרכים הטיפוליים להם הוא זקוק.
10. בבואו להעריך את גורמי הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד אל מול סיכויי שיקומו של הנאשם, הפנה שירות המבחן לכך שמדובר במי שמתקשה לשמור על יציבות בתחום מערכות היחסים ובקבלת אחריות על תפקידיו. בנוסף, התרשם שירות המבחן מקשיים בתקשורת עם הנאשם לאור נטייתו להימנע משיתוף מידע באופן גלוי וכן. נאמר כי הנאשם נוטה לייחס את האחריות לגבי מצבו לגורמים חיצוניים ואינו מבטא תובנה כלשהי ביחס לבחירותיו והתנהלותו ולאופן בו אלה השפיעו על מעורבותו בביצוע העבירות.
- בין גורמי השיקום מנה שירות המבחן את התמדתו של הנאשם בהגעה לקבוצה הטיפולית, ואת הנכונות אותה הוא מבטא להמשיך להשתלב בטיפול. כן נלקח בחשבון ניקיונו משימוש בחומרים ממכרים.
- בשקלול גורמי הסיכוי אל מול גורמי הסיכון, העריך שירות המבחן כי קיים סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד, אם כי לא התייחס לשיעורו (!).
11. בסיכום התסקיר, ציין שירות המבחן כי התרשם מקיומם של דפוסי התנהגות מכשילים באישיותו של הנאשם ומכך שהלה בעל מסוגלות להתמיד בתוכנית טיפולית. יחד עם זאת, נוכח האמביוולנטיות שביטא ביחס להמשך השתתפותו בקבוצה הטיפולית, המליץ שירות המבחן על דחיית הדיון בשלושה חודשים על מנת לבחון את הפער העולה בין תפקודו בקבוצה לבין תחושותיו.
12. בהחלטתי מיום 30.9.2024 דחיתי את בקשת שירות המבחן לדחיית הדיון. בחינה מדוקדקת של התסקיר מלמדת כי הנאשם לא גילה ולו ניצני שיקום או תובנה להירתם בכוונה שלמה להליך הטיפולי. הנאשם אמנם נטל אחריות מילולית על מעשיו, אך בה בעת ייחס את התנהלותו לגורמים חיצוניים שעיקרם מצבו הכלכלי הדחוק, מבלי לבטא תובנה ביחס לבחירותיו והתנהלותו ולאופן בו אלה השפיעו על מעורבותו בביצוע העבירות.
- בנוסף, לצד הנכונות המילולית להתמיד בהליך הטיפולי, אותה ביטא הנאשם, הוא גילה אמביוולנטיות להמשך השתתפותו בקבוצה, בעיקר לאור המרחק הפיזי. שירות המבחן התרשם כי ניכר שהנאשם מתקשה לבטא את הצרכים הטיפוליים להם הוא זקוק.
- בנסיבות, לא ראיתי כל מקום לדחיית הדיון.
הראיות לעונש

13. במסגרת ראיותיה לעונש, הגיש המאשימה את רישומו הפלילי והתעבורתי של הנאשם (מע/1). כפי שצוין לנאשם הרשעה אחת משנת 2017 בעבירה של סיוע לגידול, יצור והכנת סמים מסוכנים בגינה נידון לששה חודשי מאסר שרוצו בעבודות שירות, לצד עונשים נלווים.
- בנוסף, לנאשם עבר תעבורתי עשיר החובק 63 הרשעות קודמות בשלל עבירות תעבורה.
14. מטעם ההגנה הוגש מכתב המלצה מאת מעסיקו של הנאשם (נע/1) בו נאמר כי מדובר בעובד חיוני וחיוני. בנוסף הוגש זימון למכון לב במרכז הרפואי בני ציון, ממנו עולה כי הנאשם מוזמן ליום 28.11.2024 להכנה לפני ניתוח קרדיולוגי (נע/2) וכן תעודת נכה שניתנה לנאשם ע"י המוסד לביטוח לאומי (נע/3). טיעוני הצדדים
15. בטיעוניה לעונש הפנתה המאשימה לחומרת עבירת הסמים בה הורשע הנאשם ולערכים המוגנים שנפגעו מביצועה ובראשם החובה להגן על שלמות גופו, בריאותו ושלוות נפשו של הציבור. נאמר כי עבירות הסמים, לא זו בלבד שפוגעות פגיעה קשה במשתמשים בהם, אלא פוגעות גם בבני משפחותיהם, במעגל הסובבים אותם ובציבור בכללותו.
16. בהתייחס לנסיבת הקשורות בביצוע העבירות, הפנתה המאשימה לתכנון שהיה כרוך בביצוען, לחלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירות, לנזקים הקשים שצפויים היו להיגרם מביצוע העבירות, לסוג הסם וכמותו וכיוצ"ב. לאחר שהפנתה למדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, עתרה המאשימה לקבוע כי מתחם העונש הולם נע בין 30-60 חודשי מאסר לריצוי בפועל.
17. בשים לב להודאתו של הנאשם במיוחס לו בשלב מוקדם של ההליך, מחד, ולהרשעתו הקודמת בעבירת סמים, מאידך, סבורה המאשימה כי יש לגזור את עונשו באמצע המתחם לו עתרה. זאת, לצד עונשים נלווים בדמות מאסר מותנה, קנס כספי ופיצוי כספי לחברת החשמל.
18. הסנגור מצדו בקש להתייחס לשתי נקודות הנוגעות לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. האחת, עניינה משך הזמן שבו גידל הנאשם את הסמים. מדובר בחודשיים בלבד. הנקודה השניה עניינה תיקון כתב האישום ממנו נמחקה העבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, כאשר משקל הסמים אליו מתייחסים הוא למעשה משקל השתילים. ב"כ הנאשם הוסיף כי אמנם על פי פקודת הסמים, כל חלקי הצמח הם סם מסוכן, אך לא ניתן לדעת בוודאות מה כמות הסם אותה ניתן להפיק.
19. בהתייחס לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, הפנה הסנגור להודאתו של הנאשם המבטאת קבלת אחריות מצדו על מעשיו, וכן לנסיבותיו האישיות כפי שהן עולות מתסקיר שירות המבחן. בהקשר לתסקיר הוסיף הסנגור כי לא ניתן לומר שהנאשם עמד בתנאים אותם הציב המחוקק לחריגה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום. יחד עם זאת, שירות המבחן ציין כי הנאשם התמיד במסגרת הטיפולית בה שולב.

20. בהתייחס להרשעותיו הקודמות, טען ב"כ הנאשם כי שולחו בן 62 ולחובתו הרשעה אחת בלבד משנת 2017 דבר המלמד כי לא מדובר ברצדיביסט, וודאי לא במי שראוי כי עונשו ייקבע במחצית המתחם בשל הרשעה אחת מלפני שבע שנים.
21. ב"כ הנאשם טען כי הוא מתקשה להצביע על טווח ענישה הולמת, אך בכל מקרה הרף התחתון של העונש צריך להיות 18 חודשים, כאשר את עונשו של הנאשם יש לגזור אם לא בתחתית המתחם אזי קרוב לרף התחתון של המתחם.
- דברו האחרון של הנאשם
22. בדברו האחרון, אמר הנאשם כי הוא מצטער על מה שקרה, כי ביצע את העבירות בהיסח הדעת, כשמעייניו נתונים לחובות בהם היה שקוע. הנאשם ביקש להעניק לו הזדמנות להשתקם והבטיח כי באם הזדמנות כאמור תינתן לו, הוא יתפוס אותה בשתי ידיים ולא יחזור על אותה טעות לעולם.
- דיון והכרעה
23. בבואו לגזור את עונשו של נאשם, על בית המשפט לפעול בהתאם לעיקרון ההלימה, המחייב קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לשם כך, על בית המשפט להתחשב בערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים ובכלל הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין.
24. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע עבירת הסמים בה הורשע הנאשם הם בראש ובראשונה חייו ושלמות גופו של צרכן הסמים בפועל או בכוח וכן שלום הציבור בכללותו, בריאותו ואיכות חייו.
25. על חומרתן של עבירות הסמים בכלל ועבירות הייצור, ההכנה וההפקה של סמים מסוכנים בפרט, אין צורך להכביר מלים. המחוקק העמיד בצדה של העבירה לפי סעיף 6 לפקודת הסמים בה הורשע הנאשם עונש מרבי מחמיר של 20 שנות מאסר.
- אף בית המשפט העליון עמד באינספור הזדמנויות על חומרתה של העבירה בה הורשע הנאשם ועל החשיבות הטמונה בניתוק שרשרת אספקת הסם, בין היתר בדרך של הטלת עונשים מרתיעים. יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בע"פ 2139/22 ג'נאח נ' מדינת ישראל (14.07.2022) (להלן: "פרשת ג'נאח"):

"בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתן של עבירות הסמים, בשל הפגיעה הישירה בצרכני הסמים ובשל הפגיעה העקיפה הנגרמת לציבור כולו (ע"פ 1517/22 בן-הרוש נ' מדינת ישראל, פסקה 13 [פורסם בנבו] (8.3.2022)). אין להסכים עם מציאות שבה פונים אזרחים מן השורה לשמש כחוליה בשרשרת אספקת הסמים וזאת כדי לגרוף רווח כלכלי "מהיר וקל" (ע"פ 4775/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 15 [פורסם בנבו] (17.2.2022)). ההזדמנות "העסקית" קורצת לאלו שבמצוקה, והם נענים לה אף מתוך מודעות לאיסור שבמעשים, לנזק שייגרם כתוצאה מכך ולמחיר אותו ישלמו היה וייתפסו בעבירתם. משכך, יש צורך בענישה ממשית ואפקטיבית אשר תרתיע עבריינים פוטנציאליים מביצוע עבירות סמים. כך, ענישה מתאימה תעביר את המסר כי ניסיונות הקמת מעבדות סמים בהיקף נרחב - אינן בעלות תוחלת כלכלית (ע"פ 4387/20 מדינת ישראל נ' דרוך, פסקה 13 [פורסם בנבו] (8.2.2021))."

ובע"פ 4387/20 מדינת ישראל נ' דרוך (8.2.21), נאמר:

"בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתן של עבירות הסמים והדגיש כי יש צורך בהטלת ענישה ממשית אשר תרתיע עבריינים פוטנציאליים מביצוען. זאת, בין היתר במטרה למגר את מעבדות הסמים הפועלות במדינה, המתפשטות כאשר בשדה קוצים. רמת ענישה זו, כפי שמשקפת במדיניות הענישה הנוהגת, אף יש בה כדי להביע מסר חד וברור כי ניסיונות להקמת מיזמים מן הסוג כבמקרה דנן, אינן בעלות תוחלת כלכלית (ראו והשוו ע"פ 8048/19 פיצ'חדזה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקאות 51-53). (4.6.2020)."

26. בבואי לבחון את נסיבות ביצוע העבירות בעניינינו אני רואה להפנות לתכנון ולהתארגנות שקדמו לביצוען. לצורך מימוש מזימתו העבריינית, שכר הנאשם שתי דירות והצטייד בכלים ואביזרים שונים לצורך גידול הקנבוס כגון מזגנים, ניידים וניידים, מאווררים, מנורות, שנאים ועוד. אין צורך בראיות או במומחיות כדי להעריך כי עלותו של אותו ציוד נאמדת באלפי ₪. מכאן שלא מדובר בעבירה ספונטנית שנעשתה מתוך חולשה רגעית או ניצול הזדמנות שנקרתה בדרכו של הנאשם, אלא במעשה שקדמו לו מחשבה, תכנון והתארגנות, שהיתה אף כרוכה בהוצאה כספית. אעיר כי לא ברור כיצד אותה השקעה כספית ניכרת מתיישבת עם טענתו של הנאשם כי ביצע את העבירה בשל מצוקה כלכלית קשה בה היה נתון.

עוד בנסיבות הקשורות בביצוע עבירת הסמים נתתי דעתי לפוטנציאל הנזק הטמון בה. הסמים אמנם נתפסו בחזקת הנאשם בטרם הופצו לציבור, אך אילו היו יוצאים מחזקתו הנזק שהיה נגרם לציבור צרכני הסמים ולציבור בכללותו היה רב. יצוין כי תפיסת הסמים לא היתה תולדה של חרטת הנאשם ונסיגתו מתוכניתו העבריינית, אלא באה בעקבות פעילות מאומצת של משטרת ישראל אשר חשפה את מעבדת הסמים.

כמות הסם בה החזיק הנאשם בדירות היתה בהיקף של מאות שתילי קנבוס במשקל כולל של 256.36 ק"ג נטו. מדובר בכמות משמעותית שניתן לחלקה למנות סם רבות ולהפיצה בקרב צרכני סם רבים. בנוסף, נתתי דעתי להיקף החשמל אותו צרך הנאשם שלא כדין ואגב גניבתו בעלות של 48,824 ₪.

27. בבואי לבחון את מדיניות הענישה הנוהגת, אציין כי מדובר בסם המוגדר כסם קל, שהיחס המשפטי והחברתי לגביו עבר שינוי. מצד אחד, הוקמו בשנים האחרונות חברות העוסקות בייצור קנאביס ברישיון, אשר היחס אליהן הוא כאל פעילות כלכלית לגיטימית (ראו: בש"פ 8640/20 אבו קרינאת נ' מדינת ישראל (23.12.2020)). מצד שני, בית המשפט עמד על כך שאין להקל עם אלה המנסים לעשות רווח קל באמצעות הפקת סם מסוג קנביס, באופן בלתי חוקי, ובכך להביא להפצתו ולהגברת צריכתו. כך לדוגמה בע"פ 126/22 מדינת ישראל נ' פלוני (27.4.2022) נאמרו הדברים הבאים:

"הלכה מושרשת היא שבעבירות של ייצור והפקת סם מסוכן בכמות משמעותית, על הענישה להיות מחמירה ומרתיעה (ע"פ 2596/18 זנזורי נ' מדינת ישראל, פס' 8 [פורסם בנבו] (12.8.2018)). עבירות כאלו מעוררות "צורך בהטלת ענישה ממשית אשר תרתיע עבריינים פוטנציאליים מביצוען. זאת, בין היתר במטרה למגר את מעבדות הסמים הפועלות במדינה, המתפשטות כאש בשדה קוצים" (ע"פ 4387/20 מדינת ישראל נ' דרור, פס' 13 [פורסם בנבו] (8.2.2021)). כוחם של דברים אלו יפה גם ביחס לסם מסוג קנבוס, כבענייננו, שלגביו כבר נקבע כי "סחר בסמים הוא סחר בסמים. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים 'קלים', תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה. צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם" (עניין זנזורי, פס' 8; ראו גם: ע"פ 6299/20 חן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (4.2.2021)). (ההדגשה שלי - א.ט.).

28. מטבע הדברים, מתחם העונש ההולם בתיקים מסוג זה נקבע על פי מאפייניו הייחודיים של כל תיק, לרבות אופן הקמת המעבדה, אבזורה, שטחה, כמות השתילים ומשקל הסם (ראו: רע"פ 4512/15 הרוש נ' מדינת ישראל (6.7.2015)). להלן מספר דוגמאות מהפסיקה:

בע"פ 3398/22 גמליאל נ' מדינת ישראל (17.7.2022) נדון עניינו של מי שהורשע בעבירות לפי סעיפים 6, 7 (א) ו- (ג) וסעיף 10 לפקודת הסמים וכן עבירה לפי סעיף 400 לחוק העונשין. מדובר במי ששכר דירה, צייד אותה בציוד הנדרש לגידול סמים מסוג קנבוס והתחבר במרמה לרשת החשמל באופן שעקף את החיבור התקני של חברת השמל. המערער גידל ייצר והפיק באותה דירה קנבוס ובמועד מעצרו נמצא בדירה סם במשקל של כ- 65 ק"ג נטו. בית המשפט המחוזי גזר על המערער 22 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש בציינו כי מדובר בעונש ההולם את חומרת מעשיו של המערער ועולה בקנה אחד עם מדיניות הענישה הנהוגה.

בפרשת ג'נאח נדון עניינם של מספר מערערים. המערער העיקרי הורשע בעבירה של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן לפי סעיף 6 לפקודת הסמים ואילו יתר המערערים הורשעו בסיוע לביצוע אותה עבירה. באותו מקרה שכר המערער העיקרי, באמצעות חברה בבעלותו, מחסן באזור התעשייה עטרות, בו הקים מעבדה לגידול סם מסוג קנבוס. יתר המערערים סייעו בהקמת המעבדה ותפעולה השוטף. צוין כי במעבדה נתפס סם קנבוס במשקל של כ- 82 ק"ג. בית המשפט המחוזי קבע לגבי המערער העיקרי מתחם ענישה הנע בין 24 ל- 48 חודשי מאסר ולגבי יתר המערערים מתחם הנע בין 10 עד 20 חודשי מאסר לריצוי בפועל. בסופו של דבר, גזר בית המשפט המחוזי על המערער העיקרי 24 חודשי מאסר ועל יתר המערערים, שהורשעו בסיוע, עונשי מאסר הנעים בין 10 עד 16 חודשי מאסר, כל אחד לפי חלקו ונסיבותיו. בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש, לבד מערעורם של המערערים שהורשעו בסיוע ואשר הופנו פעם נוספת לשירות המבחן נוכח סיכויי שיקומם.

ע"פ 126/22 מדינת ישראל נ' פלוני (27.4.2022) עסק במי שהורשע בעבירה לפי סעיף 6 לפקודת הסמים וכן בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים להכנת סם מסוכן וגניבת חשמל. באותו מקרה, שכר המשיב דירה בטירת הכרמל, צייד אותה בכלים שונים, וגידל בה סם מסוכן מסוג קנבוס. ביום מעצרו נמצאו בדירה 286 שתילים במשקל כולל של 63.23 ק"ג נטו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 18 - 48 חודשי מאסר לריצוי בפועל ומצא לסטות לקולא מהמתחם מטעמי שיקום, באופן שגזר על המשיב 9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות בצירוף עונשים נלווים. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה, החמיר בעונשו של המשיב והעמידו על 18 חודשים לריצוי בפועל.

בע"פ 871/20 אברג'יל נ' מדינת ישראל (30.3.2020) נדון עניינו של מי שהורשע בעבירות לפי סעיפים 6 ו-7 (א) ו- (ג) לפקודת הסמים לאחר שהקים והפעיל מעבדה לגידול סם מסוג קנבוס בה נתפסו סמים במשקל של 80 ק"ג. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם 26 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש בציינו כי העונש שהושת על המערער אינו חורג מרף הענישה הנהוג במקרים דומים. ברע"פ 6041/18 כהן נ' מדינת ישראל (22.10.18), נדונה בקשת רשות ערעור של מבקש שהורשע בייצור, הכנה והפקת סם מסוכן, וגניבת חשמל, לאחר שגידל סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 39.5 ק"ג; ואף ביצע גניבת חשמל בשווי של 40,000 ₪. בית משפט השלום קבע בעניינו של המבקש מתחם ענישה הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר, וגזר עליו 20 חודשי מאסר. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשת רשות הערעור שהוגשה על ידי המבקש.

בע"פ 2194/14 בן שמעון נ' מדינת ישראל (10.9.14), קיבל בית המשפט העליון את ערעור הנאשם, אשר הורשע בעבירות גידול סם מסוכן, החזקתו שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים. במקרה הנדון גידל המערער שיחי קנבוס במשקל כולל של 33.5 ק"ג בדירה אותה הוא שכר. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 18 ל-30 חודשי מאסר בפועל, וגזר על המערער 23 חודשי מאסר בפועל. בנוסף, הורה בית המשפט המחוזי על הפעלת מאסר מותנה בן 8 חודשים, באופן שארבעה חודשים ירוצו במצטבר והיתרה בחופף. בסה"כ הושת על המערער עונש של 27 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון קיבל באופן חלקי את הערעור, וקבע כי המערער ירצה בסך הכל 20 חודשי מאסר בפועל, זאת לאחר שקיצר את עונשו בשלושה חודשים וקבע כי עונש המאסר המותנה ירוצה כולו בחופף. ברע"פ 8095/17 סטרוסטה נ' מדינת ישראל (26.10.17), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בהחזקת סם מסוכן שלא לשימוש עצמי, יצור, הכנה והפקת סם מסוכן, והחזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן. מדובר במי שהחזיק בביתו מספר רב של עציצי קנבוס במשקל כולל של כ- 52 ק"ג נטו וכן מספר רב של עציצים קטנים במשקל של כ- 611 גרם נטו. הערכאה הדיונית קבעה מתחם ענישה הנע בין 20 ל- 32 חודשי מאסר, חרגה מהמתחם משיקולי שיקום, והשיתה על המערער עונש של 16 חודשי מאסר בפועל. ערעור על גזר הדין נדחה על ידי בית המשפט המחוזי, ובקשת רשות ערעור נדחתה כאמור על ידי בית המשפט העליון.

- ברע"פ 174/21 סויה נ' מדינת ישראל (25.2.21), הורשע נאשם בעבירות של ייצור, הכנה והפקת סם מסוכן והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לאחר שהקים מעבדה וגידל קנבוס במשקל כולל של 38 ק"ג. בית משפט השלום קבע בעניינו של המבקש מתחם ענישה שנע בין 10 ל-28 חודשי מאסר, חרג מהמתחם הנ"ל בשל שיקולי שיקום והשית עליו 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, קבע מתחם ענישה הנע בין 15 ל-30 חודשי מאסר, ומשיקולי שיקום הטיל על המבקש 12 חודשי מאסר בפועל. בקשת רשות ערעור שהגיש המבקש נדחתה על ידי בית המשפט העליון.
29. לאחר שבחנתי את נסיבות ביצוע העבירות בענייננו, את הערכים המוגנים שנפגעו מביצוען ואת מדינית הענישה הנוהגת, אני קובע כי מתחם העונש ההולם בענייננו נע בין 24-48 חודשי מאסר לריצוי בפועל. גזירת העונש
30. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בתוך המתחם שנקבע לגביו הבאתי בחשבון את הודאתו בשלב מוקדם של ההליך, המבטאת נטילת אחריות מצדו על מעשיו ובנוסף הביאה לחסכון בזמן שיפוטי יקר.
31. עוד הבאתי בחשבון את גילו של הנאשם, יליד 1962, שלחובתו הרשעה קודמת אחת מלפני 7 שנים בעבירת סמים. מדובר בעבר שאינו מכביד, אם כי ברי כי אין להשוותו לנאשם שאין לחובתו כל הרשעה קודמת.
32. שקלתי גם את נסיבותיו האישיות והרפואיות של הנאשם, וכן את האמור בתסקיר שירות המבחן ביחס לסיכויי שיקומו. בהקשר זה אציין כי על פי פסיקת בית המשפט העליון, בעבירות מסוג זה שעניינן גידול והפקה של סמים, יש לבכר את האינטרס הציבורי על פני שיקוליו האישיים של הנאשם. כך למשל בע"פ 4536/21 מיכאל פרץ נ' מדינת ישראל (4.11.2021) נאמרו הדברים הבאים בהקשר לכך:
- "בית משפט זה הדגיש לא אחת את החומרה הרבה הנלווית לעבירות סמים, ובפרט לעבירות שעניינן ייבוא והפצת סמים מסוכנים, אשר יש בהן כדי לסכן את שלום הציבור ולהרחיב את מעגל המשתמשים בסמים והמכורים להם. עוד נקבע, בשים לב לרווח הכלכלי המשמעותי המופק לעיתים מביצוע עבירות אלו, כי ראוי לנקוט כלפיהן במדיניות ענישה מחמירה, על מנת להרתיע עבריינים פוטנציאליים מלבצען.
- משכך, על דרך הכלל, נסיבותיו האישיות של נאשם ייסוגו בפני האינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה בשל עבירות מסוג זה לשם הרתעת הרבים. שיקולי שיקום, חשובים ככל שיהיו, אינם חזות הכול, ולצדן נדרש להתחשב בשיקולי ענישה נוספים, וביניהם עיקרון הגמול, ושיקולי הרתעה והגנה על שלום הציבור (ע"פ 667/21 מדינת ישראל נ' בן פורת, [פורסם בנבו] פסקה 18 (10.3.2021); ע"פ 8048/19 פיצ'חדזה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 11 (4.6.2020); ע"פ 7505/19 ויצמן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (18.5.2021))" (ההדגשה שלי - א.ט.).
33. יש לקוות כי הנאשם יתמיד ברצונו לעבור הליכי שיקום גם בין כותלי בית הכלא, על מנת שיפתח דף חדש בחייו עם שחרורו ממאסר.
34. על יסוד מכלול הטעמים והשיקולים שמנתי לעיל אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. 26 חודשי מאסר לריצוי בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 2.1.2024 ועד 19.2.2024.
- ב. 12 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור משך שלוש שנים עבירת סמים מסוג פשע ויורשע בגינה.
- ג. 6 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור משך שלוש שנים עבירה של נטילת חשמל ויורשע בגינה.
- ד. קנס בסך 10,000 ₪ או 60 ימי מאסר תחתיו.
- ה. פיצוי לחברת החשמל בסך 50,000 ₪.
- הקנס והפיצוי ישולמו ב-20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים כאשר תשלום השיעור הראשון יחול ביום 2.1.2025 ויתר התשלומים ב-1 לכל חודש עוקב. לא שולם אחד התשלומים במועדו או במלואו תעמוד כל היתרה לפירעון מדי. הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי מאסרו ביום 17.11.2024 שעה 08:00 בבית מעצר "הקישון" כשבידו תעודה מזהה. עד אז ימשיכו לחול לגביו התנאים המגבילים החלים עליו כיום. אני מורה על חילוט הציוד שנתפס במסגרת תיק זה לטובת המדינה. זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 ימים. ניתן היום, ו' תשרי תשפ"ה, 08 אוקטובר 2024, במעמד הנוכחים.